

พิมพ์ภรณ์ บุญประเสริฐ 2555: วาทกรรมชาตินิยมของรัฐบาลไทย ตั้งแต่ พ.ศ. 2475
ถึง พ.ศ. 2550 ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ภาษาไทย) สาขาภาษาไทย ภาควิชา
ภาษาไทย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์วิไลศักดิ์ กิ่งคำ, Ph.D.
274 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ลักษณะวาทกรรมชาตินิยมและเพื่อศึกษา
ความสัมพันธ์ระหว่างวาทกรรมกับสังคมวัฒนธรรม ในคำแถลงนโยบาย เพลงปลุกใจ และคำ
ขวัญของรัฐบาลไทย ในช่วง พ.ศ. 2475 ถึง พ.ศ. 2550 โดยวิธีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพตาม
แนวคิดวาทกรรมเชิงวิพากษ์ ผลการวิจัยพบว่า วาทกรรมชาตินิยมของรัฐบาล ประกอบไปด้วย
ชุดวาทกรรมย่อย คือ วาทกรรมรัฐบาลคือผู้สร้างและพัฒนาชาติ วาทกรรมร่วมมือกับรัฐบาล
พัฒนาชาติ วาทกรรมรัฐบาลคือผู้รักชาติ วาทกรรมสามัคคี สามานฉันท์ วาทกรรมเชิดชูคุณค่าและ
จิตวิญญาณความเป็นไทย วาทกรรมเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ วาทกรรมดำรงเอกราช
อธิปไตย ความมั่นคง และผลประโยชน์ของชาติ วาทกรรมเรื่องความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา
พระมหากษัตริย์ วาทกรรมเรื่องศิลปวัฒนธรรมไทยคือสัญลักษณ์และสมบัติของชาติไทย วาท
กรรมเข้าใจประชาธิปไตยและยึดมั่นในอุดมการณ์ของชาติ วาทกรรมรักชาติในทางที่ถูก วาท
กรรมสร้างตราสินค้าไทยให้เป็นที่ยอมรับ วาทกรรมเกิดเป็นไทยตายเพื่อไทย วาทกรรมสามัคคี
คือพลัง วาทกรรมรักศิลปวัฒนธรรมไทยวาทกรรมเชื่อผู้นำ วาทกรรมชาวไทยจงพร้อมใจสร้าง
ชาติ วาทกรรมผู้ไม่รักชาติไทยคือคนที่สมควรถูกประณาม วาทกรรมคนไทยใจเป็นหนึ่งเดียว
วาทกรรมคนไทยคือพี่น้องร่วมแผ่นดินเดียวกัน วาทกรรมเด็กดีต้องมีหน้าที่สร้างชาติ วาทกรรม
เด็กดีต้องมีความรักและความสามัคคี วาทกรรมสามัคคีคือพลัง วาทกรรมเด็กดีคือทายาทของชาติ
ต้องสร้างชาติ วาทกรรมเด็กดีต้องรักชาติ ร่วมใจกันสร้างชาติ พัฒนาชาติ วาทกรรมเด็กดีต้อง
ยึดมั่นประชาธิปไตย วาทกรรมเด็กดีต้องเชิดชูความเป็นไทย วาทกรรมเด็กดีต้องรู้คุณค่า
วัฒนธรรมไทย

ในส่วนของวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่าวาทกรรมได้สร้างอัตลักษณ์และความสัมพันธ์
ระหว่างผู้สร้างวาทกรรมกับประชาชนผู้รับวาทกรรม ดังนี้ ผู้แก้ปัญหา ผู้สร้างสรรค์ ผู้สร้างและ
ส่งเสริมความรักความสามัคคี ผู้ดูแลความสงบ ผู้รักชาติ ผู้รักและห่วงใยเยาวชนของชาติ ผู้สร้าง
พลเมืองดี